

Els salvadors dels aiguamolls

Mai no s'ha reconegut prou el paper clau que van tenir Brossa i Ripoll

Els destins de Francesc Brossa, alcalde de Castelló d'Empúries des del 1979 fins al 1984, i d'Esteve Ripoll, també alcalde del 1983 al 1987, van estar units als aiguamolls. Durant anys van formar un equip molt compenetrat, que va ser clau per a la salvaguarda dels aiguamolls de l'Empordà.

NARCÍS GENÍS > Text

Francesc Brossa com a alcalde i Esteve Ripoll com a regidor van tenir un paper transcendental des del minut zero en la campanya de defensa dels aiguamolls de l'Empordà per protegir la zona, ja que van aconseguir aturar en més d'una ocasió les obres de la macrourbanització de Port Llevant. Sempre van mantenir la seva posició, tot i que en determinats moments van haver de fer la política de la puta i la Ramoneta. Amb tot, van

ser valents, es van barallar amb les institucions, van enfrontar-se a pressions de tota mena, provinents de l'empresa promotora, dels poders econòmics que hi havia al darrere i també d'alguns sectors de propietaris i pagesos de Castelló d'Empúries. Mai no s'ha reconegut prou el paper crucial que van tenir ambdós personatges perquè el Parc Natural dels Aiguamolls fos una realitat. Si en aquells moments l'Ajuntament de Castelló d'Empúries s'ha-

AMCE: Fons Punt Diari. Autor: Miquel Ruiz

>> Esteve Ripoll.

Brossa i Esteve van tenir un paper transcendental en la campanya de defensa dels aiguamolls de l'Empordà: van aconseguir aturar en més d'una ocasió les obres de la macrourbanització de Port Llevant

gués posat en contra de la campanya reivindicativa i hagués deixat que s'urbanitzessin les 525 hectàrees previstes, la cosa hauria anat molt diferent de com ha anat i també hauria estat molt més difícil o gairebé impossible salvaguardar i protegir la maresma empordanesa.

L'un, Francesc Brossa i Anglada (1934-2014), era pagès i fill de pagès. Treballava al camp i ho va continuar fent fins i tot quan va entrar a l'alcaldia. En la política ja feia anys que hi era. Provenia del grup embrionari dels socialistes catalans Convergència So-

AMCE: Fons Punt Diari

>> Francesc Brossa.

>> Reunió entre representants de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries i alguns dels promotors de la campanya per salvar els aiguamolls de l'Empordà. A la foto, Francesc Brossa, Esteve Ripoll i Jordi Sargatal entre d'altres.

AMCE. Fons Punt Diari

cialista de Catalunya (CSC), organització liderada per Joan Reventós.

Va ser el masover del Cortal Avinyó, una masia propietat de la família del conegut oftalmòleg Joaquim Barraquer. La seva entrada en la política local no deixa de ser peculiar: va ser el 1976, quan el governador civil de l'època, el «franquista acèrrim i irreductible» (tal com el definia Narcís-Jordi Aragó) Armando Murga Carazo es va trobar que havia de cobrir l'alcaldia de Castelló, però en ser un moment polític molt delicat, després de la mort del dictador i abans de les primeres eleccions democràtiques, va optar per fer una consulta entre els castellanins, que majoritàriament van demanar que es nomenés alcalde Francesc Brossa, perquè era una persona molt popular i estimada a la població. Tres anys després revalidà el càrrec i es convertí en el primer alcalde de la democràcia a Castelló d'Empúries, com a cap de llista del PSC, càrrec que va exercir fins al 1984 amb el repte de democratitzar la població i, alhora, de desenvolupar uns plans urbanístics aprovats en etapes anteriors, que havien de consolidar la gran urbanització d'Empuriabrava, una de les marines residencials més importats d'Europa.

L'altre, Esteve Ripoll i Cornell (1941-2016), flequer i pastisser, vinculat a moviments culturals i socials, va ser la mà dreta de l'alcalde Brossa. Home amb moltes inquietuds, va estar vinculat a El Grup de Teatre Esplais de Castelló d'Empúries, en el qual va participar com a ac-

tor i com a director. També va treballar en diferents àmbits i projectes per preservar la memòria local. Va escriure nombrosos articles i va col·laborar en diferents publicacions locals i comarcals. Com a experiència literària va publicar *Romanços de l'Empordà* (1993), *La llegenda del Bruel de Castelló* (1993), *Una vida en solfa: Antoni Agramont i Quintana* (1997) i *Biografia del mestre Lluís Buscarons i Pastells* (1999). La seva vida va donar un tomb un dia de setembre del 1973 quan va saber que el seu amic d'infantesa, el capellà Joan Alsina, havia estat assassinat a Xile per la dictadura de Pinochet, perquè creia en la teologia de l'alliberament i en el socialisme democràtic de Salvador Allende. Aquest fet el va marcar tant que va entrar en política, primer a l'Assemblea de l'Alt Empordà i després al grup de Convergència Socialista. Més endavant s'integrà en el projecte del PSC i fou elegit regidor, en diferents etapes, a partir del 1979, i alcalde des del 1983 fins al 1987. També va ser diputat provincial i candidat a la llista del PSC pel Congrés dels Diputats el 1977, que encapçalava Ernest Lluch.

Brossa i Ripoll van formar un gran equip. Tenien tarannàs ben diferents, però es compenetraven bé a l'hora de treballar

Del camp a l'Ajuntament

Brossa i Ripoll van formar un gran equip. Tenien tarannàs ben diferents, però es compenetraven bé a l'hora de treballar. Francesc Brossa anava a l'Ajuntament i es dedicava a les tasques municipals, un cop havia fet les feines diàries del camp. Separava molt bé els dos mons. No suportava atendre cap afer del municipi ni cap periodista mentre era al camp o a la masia; allà desconnectava de tots els problemes de l'alcaldia. Després es dutxava, es vestia i es clenxinava amb un estil impecable i rebia, a les dependències municipals, qui fes falta, ciutadans o autoritats.

El despatx a l'obrador

Esteve Ripoll era un home més polític; es podia considerar que el seu despatx era més a la rerebotiga i a l'obrador de la fleca que a l'Ajuntament. No tenia pas manies de tractar els temes polítics, amb samarreta imperi i davantal, mentre feia la feina o pastava el pa. Aquell era un obrador molt transitat. Després, també acudia a l'Ajuntament les hores que calgués. Sempre estava disponible. Les úniques hores durant les quals no se'l podia trobar eren les poques que esgarrapava d'on fos per dormir entre la feina del forn i l'Ajuntament.

Dos personatges honorats per damunt de tot, que es van desviar pel seu poble i que, lluny de treure'n un profit econòmic, hi van perdre diners.

Narcís Genís és periodista.